

Tutkimusosio

Kansalaisten arvio: liike-elämä ja valtakunnan tason poliitikot eniten alttiita korruptiolle – tuomioistuimet, veroviranomaiset ja poliisi vähiten

Enemmistö suomalaisista arvioi, että liike-elämän (59 %) ja valtakunnan tason poliittisten päättäjien (55%) keskuudessa korruptio, eli vallan väärinkäyttö omaksi eduksi, on erittäin tai melko yleistä. Lähes joka toinen otaksuu myös, että poliittiset päättäjät omassa kotikunnassa ovat alttiita korruptiolle (46 %). Kaksi viidestä osoittaa syyttävällä sormella mediaa (40 %) ja ammattiyhdistysliikettä (39 %).

Kolme neljästä ajattelee, että oikeudenhoito (76 %), veroviranomaiset (75 %) ja poliisi (75 %) syyllistyvät korruptioon harvoin. Enemmistö arvioi myös rahoituslaitosten (60 %) sekä virkamiesten valtion (54 %) ja kotikunnan (52 %) hallinnossa toimivan puhtoisesti.

Näkemykset korruption yleisyydestä ovat sidoksissa arvioitsijan ikään. Nuorilla, 18–30-vuotiailla, on taipumusta nähdä eri tahojen syyllistyvän vallan väärinkäyttöön omaksi eduksi yleisemmin kuin mitä ikääntyneet, yli 60-vuotiaat, otaksuvat. Nuorista kolmannes (32 %) uskoo korruption olevan poliisin keskuudessa ainakin melko yleistä. Ikääntyneistä tällä tavalla suhtautuu vähemmän kuin yksi kahdestakymmenestä (3 %). Samansuuntainen ero nuorten ja ikääntyneiden välillä todentuu näkemyksissä virkamiesten toiminnasta valtion hallinnossa ja kotikunnassa.

Sen sijaan ikääntyneet uskovat ammattiyhdistysliikkeen syyllistyvän korruptioon yleisemmin kuin mitä nuoret otaksuvat. Nuorista, 18–30-vuotiaista, vajaa kolmannes (31 %) uskoo ay-liikkeen piirissä korruption olevan erittäin tai melko yleistä. Ikääntyneistä ay-liikkeen korruptoitumiseen uskoo joka toinen (48 %).

Perussuomalaisten kannattajat tuntevat keskimäärää enemmän epäluottamusta kaikkien tahojen toimintaan

Puoluekanta on yhteydessä käsityksiin eri tahojen lankeamisesta korruptioon. Seuraavassa yhteenvedo eri puolueiden kannattajien suurimmista poikkeamista väestön keskiarvosta.

SDP:n kannattajat arvioivat, että korruptio on keskimäärää yleisempää:

- Yritykset ja liike-elämä	69 %
- Tiedotusvälineet	46 %
- Virkamiehet valtion hallinnossa	38 %
- Pankit ja rahoituslaitokset	31 %
- Tuomioistuimet ja syyttäjälaitos	18 %

Perussuomalaisten kannattajat arvioivat, että korruptio on keskimäärää yleisempää:

- Poliittiset päättäjät valtakunnan tasolla	74 %
- Yritykset ja liike-elämä	68 %
- Poliittiset päättäjät kotikunnassa	64 %
- Tiedotusvälineet	51 %
- Ammattiyhdistysliike	51 %
- Virkamiehet (viranhaltijat) kotikunnassa	50 %
- Virkamiehet valtion hallinnossa	48 %
- Pankit ja rahoituslaitokset	34 %
- Poliisi	21 %
- Veroviranomaiset	18 %
- Tuomioistuimet ja syyttäjälaitos	17 %

Kokoomuksen kannattajat arvioivat, että korruptio on keskimäärää yleisempää:

- Ammattiyhdistysliike	54 %
------------------------	------

Keskustan kannattajat arvioivat, että korruptio on keskimäärää yleisempää:

- Ammattiyhdistysliike	49 %
------------------------	------

Vihreiden kannattajat arvioivat, että korruptio on keskimäärää yleisempää:

- Poliisi	26 %
- Veroviranomaiset	19 %
- Tuomioistuimet ja syyttäjälaitos	19 %

Vasemmistoliiton kannattajat arvioivat, että korruptio on keskimäärää yleisempää:

- Yritykset ja liike-elämä	69 %
- Pankit ja rahoituslaitokset	33 %

Perussuomalaisten tukijoilla on keskimäärää useammin taipumusta syyllistää kaikkia tahoja. Kokoomuksen ja keskustan sormi osoittaa muita voimakkaammin ammattiyhdistysliikkeeseen. SDP:n kannattajat olettavat muita useammin, että yritysten ja tiedotusvälineiden parissa esiintyy korruptiota. Vihreiden tukijoiden hampaisiin jää hieman keskimäärää useammin poliisi ja vasemmistoliiton yritysmaailma ja rahoitusala.

Kaksi kolmesta arvio korruptiota harvinaiseksi Suomessa

Tutkimuksessa kysyttiin myös näkemystä korruptiosta ongelmana yleisesti ottaen maassamme. Selvä enemmistö (66 %) arvioi korruptiota esiintyvän vain harvoin. Neljännes (25 %) uskoo korruption olevan erittäin tai melko yleistä.

Näkemykset korruptiosta yleisenä ongelmana ovat yhteydessä sosiaaliseen asemaan ja koulutustasoon. Mitä korkeammin koulutettu vastaaja on sitä vakuuttuneempi hän on siitä, että Suomessa esiintyy korruptiota varsin vähän. Heikommin koulutetut, työntekijät ja työväenluokkaiset ovat keskimäärää vakuuttuneempia siitä, että korruptio on ainakin melko yleinen ongelma maassamme.

Puoluekanta heijastuu näkemyksissä. Ääripäitä edustavat perussuomalaisten ja kokoomuksen kannattajat. Perussuomalaisten tukijat pitävät korruptiota suurempana ongelmana kuin muiden puolueiden kannattajat. Kokoomuksen kannattajat ovat keskimäärää varmempia, että vallan väärinkäyttö omaksi eduksi on maassamme harvinaista.

Enemmistö kaikkien puolueiden kannattajista epäilee korruption olevan tavanomaista annettaessa puolueille ja poliitikoille vaalitukea

Tutkimuksessa vastaajilta kysyttiin myös, kuinka yleistä korruptio on maassamme erilaisissa tilanteissa. Arvio kohdistettiin viiteen erilaiseen tilanteeseen.

Kaksi kolmesta (68 %) uskoo korruption olevan erittäin tai melko yleistä, kun tuetaan puolueita ja ehdokkaita vaaleissa. Enemmistö arvioi korruption olevan ainakin melko tavallista, kun tehdään julkisia hankintoja (56 %), virkanimityksiä (55 %) tai valmistellaan maan ja alueiden käyttöä (54 %).

Askelta lähempänä kansalaisten omaa arkea korruptiota ei otaksuta tapahtuvaksi samassa määrin kuin etäämpänä. Suomalaisten näkemykset jakaantuvat kahtia kysyttäessä korruptiosta erilaisten lupien käsittelyssä (muun muassa rakennus-, vesi- ja ympäristöluvut). Lähes joka toinen (45 %) uskoo korruption olevan enemmän tai vähemmän läsnä lupakäsittelyssä. Käytännössä samansuuruinen joukko (42 %) arvioi, ettei lupien hoitoon sisälly vallan väärinkäyttöä omaksi eduksi.

Puoluekanta on yhteydessä näkemyksiin korruption yleisyydestä erilaisissa tilanteissa. Ääripäitä edustavat tässä asiassa perussuomalaisten ja kokoomuksen kannattajat. Perussuomalaisten tukijat uskovat korruption olevan kaikissa tilanteissa yleisempää kuin muiden puolueiden kannattajat. Kokoomuksen äänestäjät ovat muita vakuuttuneempia siitä, ettei korruptiota esiinny kovinkaan merkittävässä määrin. Puoluetustan mukaisista tuloksista käy ilmi myös se, että enemmistö kaikkien puolueiden kannattajista uskoo korruption olevan ainakin melko yleistä tuettaessa puolueita ja ehdokkaita vaaleissa.

Kansalaisten mielestä julkisessa päätöksenteossa suositaan hyvä veli -verkostoihin ja lähipiiriin kuuluvia

Lahjonta on yksi korruption muoto, mutta korruptiota voi päätöksenteon taustalla ilmetä monella muullakin tavalla. Nämä muut ilmenemismuodot liittyvät suosimiseen, päätösten epäeettiseen valmisteluun salassa tai sisäpiirin kesken, eturistiriitoihin ja jääviyteen. Tutkimuksessa vastaajilta kysyttiin, kuinka yleisiä eri korruption muodot ovat maassamme ajatellen nimenomaan julkista päätöksentekoa.

Kansalaisten mielestä julkisessa päätöksenteossa suositaan hyvä veli -verkostoihin kuuluvia sekä sukulaisia ja ystäviä. Suomalaisista lähes neljä viidestä (78 %) ilmoittaa, että hyvä veli -verkostoihin kuuluvien suosiminen (esimerkiksi metsästysseurat, johtajien klubit) julkisessa päätöksenteossa on erittäin tai ainakin melko yleistä. Kaksi kolmesta (68 %) uskoo, että päätöksenteossa suositaan yleisesti sukulaisia tai lähiystäviä. Enemmistö (63 %) myös katsoo, että liialliset sidonnaisuudet julkisten päättäjien ja elinkeinoelämän väillä ovat varsin tavanomainen ilmiö maassamme.

Suoranaisten lahjusten ottamisen tai antamisen uskotaan kuitenkin olevan erittäin tai melko harvinaista maassamme (59 %). Alle kolmannes (30 %) uskoo lahjonnan olevan yleinen ilmiö julkisessa päätöksenteossa. Heikommin koulutetut, työntekijät, työttömät ja pienituloiset uskovat keskimäärää voimakkaammin siihen, että lahjonta rehottaa julkisessa päätöksenteossa. Puoluekannan mukaan etenkin perussuomalaisten kannattajat otaksuvat lahjonnan olevan osa julkista päätöksentekoa.

Tutkimuksen toteutus:

Ilmapuntari-tutkimuksessa korruptiota lähestyttiin vallan väärinkäyttönä omaksi eduksi. Tätä määritelmää korruptiosta käyttävät muun muassa Transparency International ja Yhdistyneiden kansakuntien (YK) kehitysohjelma (UNDP). Tutkimuksessa selvitettiin näkemyksiä siitä, minkä tahojen keskuudessa korruptiota ilmenee maassamme, missä tilanteissa ja minkälaisissa muodoissa. Aluksi vastaajilta kysyttiin, kuinka yleistä korruptio eli vallan väärinkäyttö omaksi eduksi on mielestäsi eri tahojen (11 eri tahoa) keskuudessa. Toiseksi tiedusteltiin, kuinka yleistä korruptio on maassamme viidessä erilaisessa tilanteessa. Lopuksi vastaajat ottivat vielä kantaa, kuinka yleisiä eräät korruption muodot ovat maassamme koskien julkista päätöksentekoa.

KAKS – Kunnallisan kehittämissäätiön tutkimuksen toteutti Kantar TNS Oy.

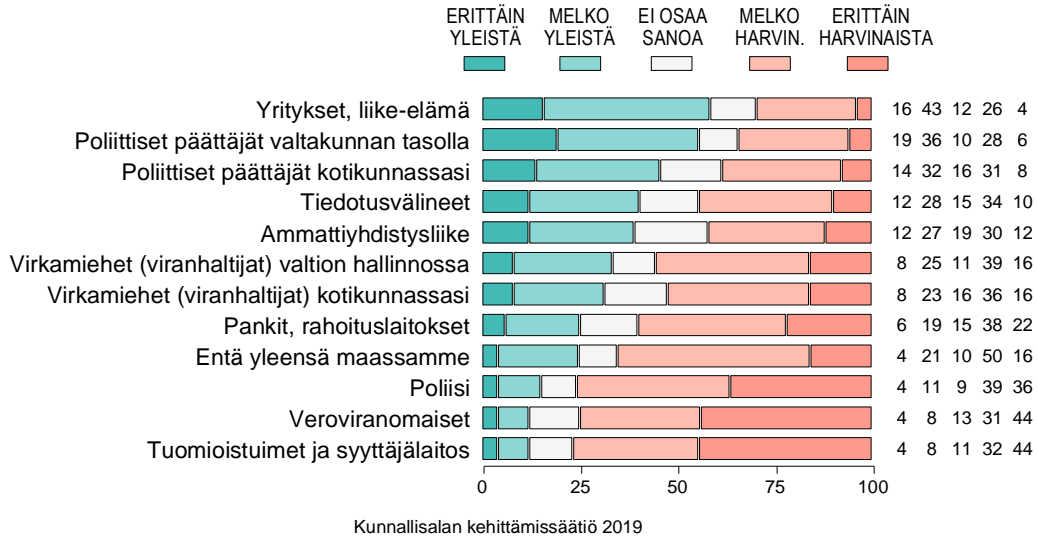
Tutkimusaineisto on koottu Gallup Kanavalla 1.–5.12.2019. Haastatteluja tehtiin yhteensä 1 098.

Vastaajat edustavat maamme 18–79 vuotta täyttäneitä väestöä Ahvenanmaata lukuun ottamatta.

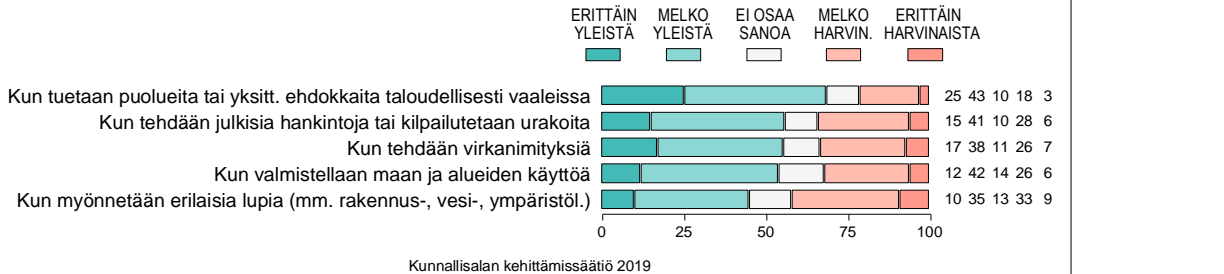
Tutkimuksen tulosten virhemarginaali on suurimmillaan vajaat kolme prosenttiyksikköä suuntaansa.

Lisätietoja: Asiamies Antti Mykkänen, 0400570087

Kuvio 2. KUINKA YLEISTÄ KORRUPTIO ELI VALLAN VÄÄRINKÄYTTÖ OMAKSI EDUKSI ON SEURAAVIEN TAHOJEN KESKUUDESSA (%).

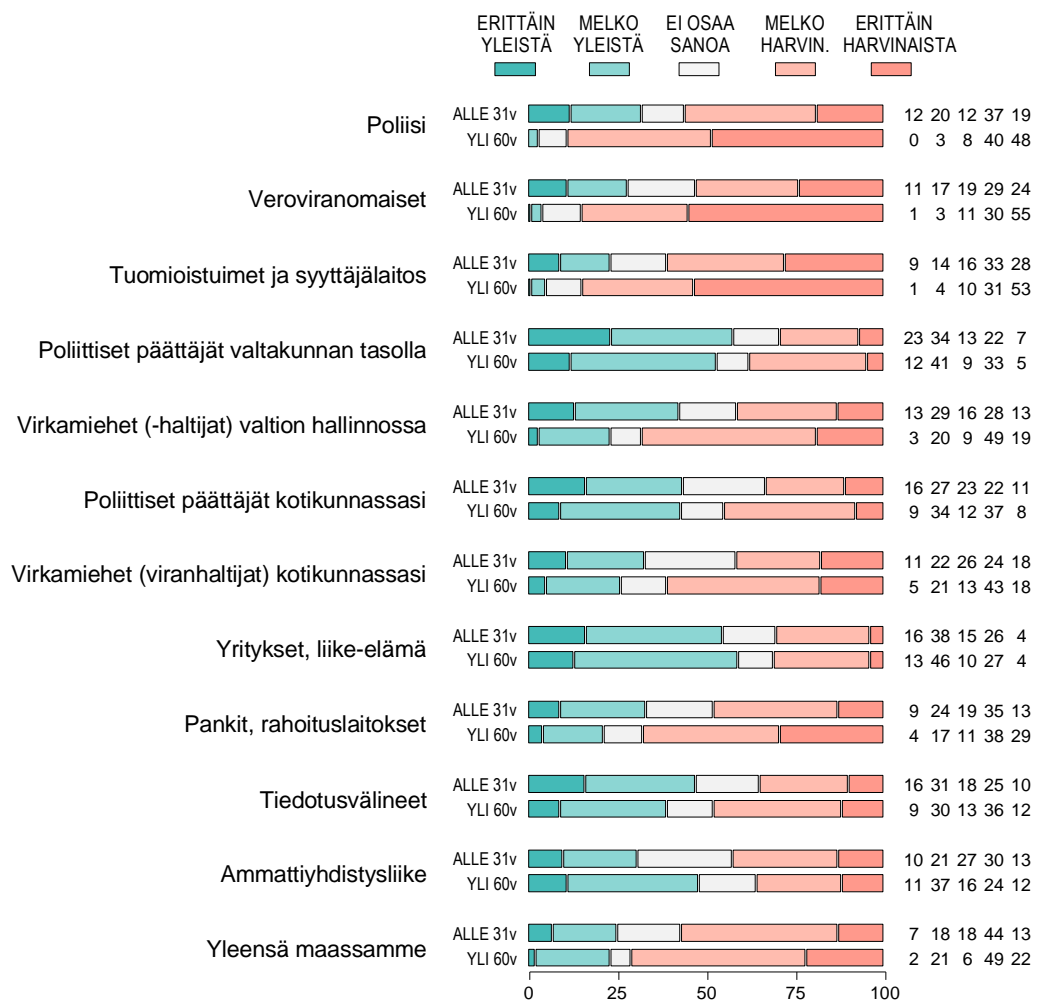
Kuvio 3. KUINKA YLEISTÄ KORRUPTIO ON MAASSAMME SEURAAVISSA TILANTEISSA (%).

Kuvio 4. JOS AJATELLAAN JULKISTA PÄÄTÖKSENTEKOA, KUINKA YLEISIÄ SEURAAVAT KORRUPTION MUODOT OVAT MAASSAMME (%).

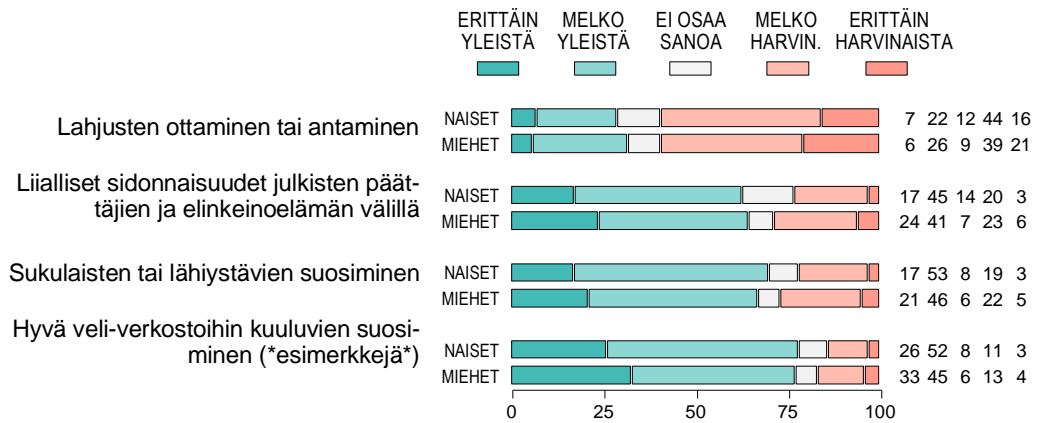

Kuvio 2i. KUINKA YLEISTÄ KORRUPTIO ON ERI TAHOJEN KESKUUDESSA: ALLE 31-VUOTIAIDEN vs. YLI 60-VUOTIAIDEN ARVIOT (%).

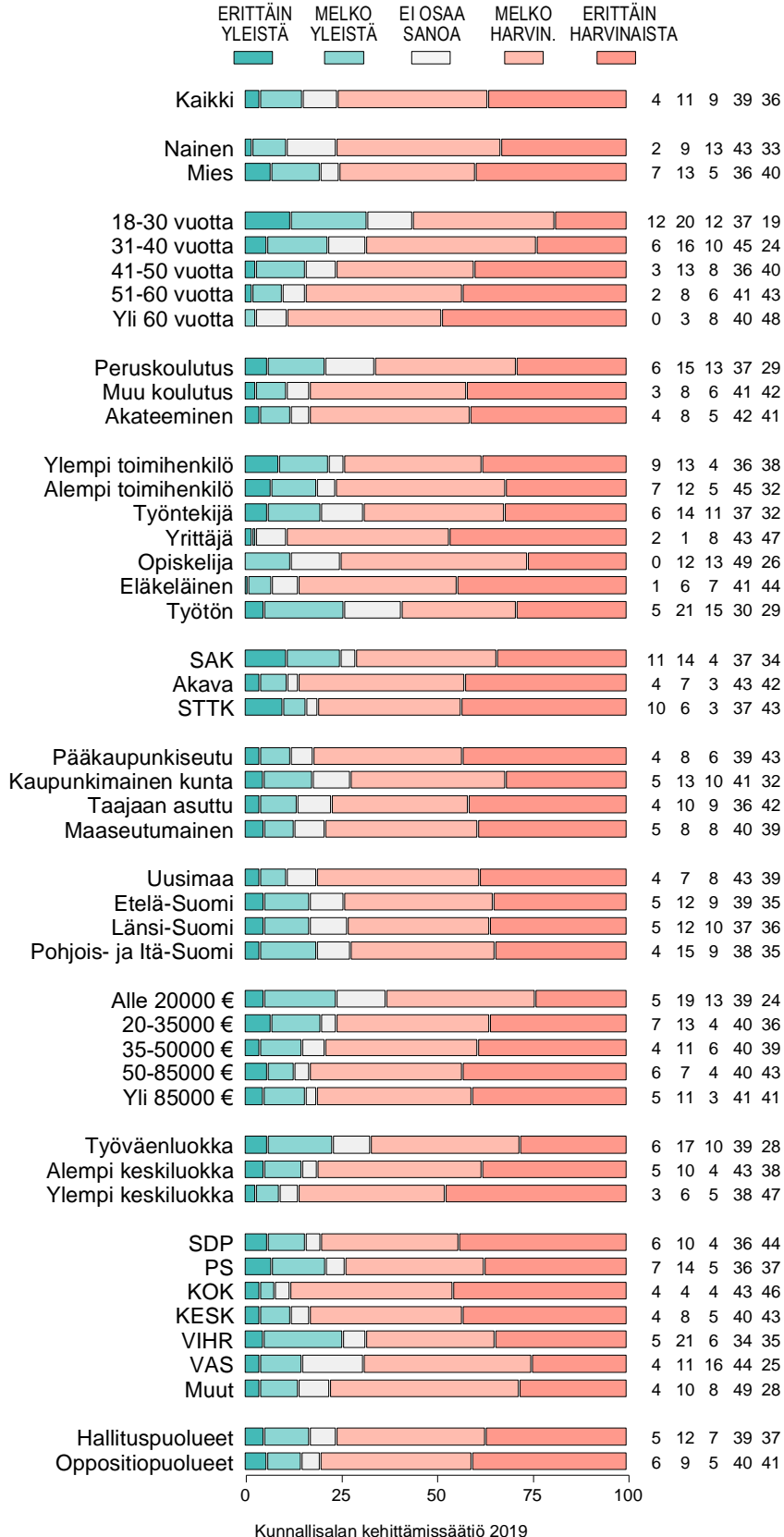
Kunnallissalan kehittämissäätiö 2019

Kuvio 4s. KUINKA YLEISIÄ ERILAISET KORRUPTION MUODOT OVAT JULKISESSA PÄÄTÖKSENTEOSSA: NAISTEN vs. MIEHETN ARVIOT (%)

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2019

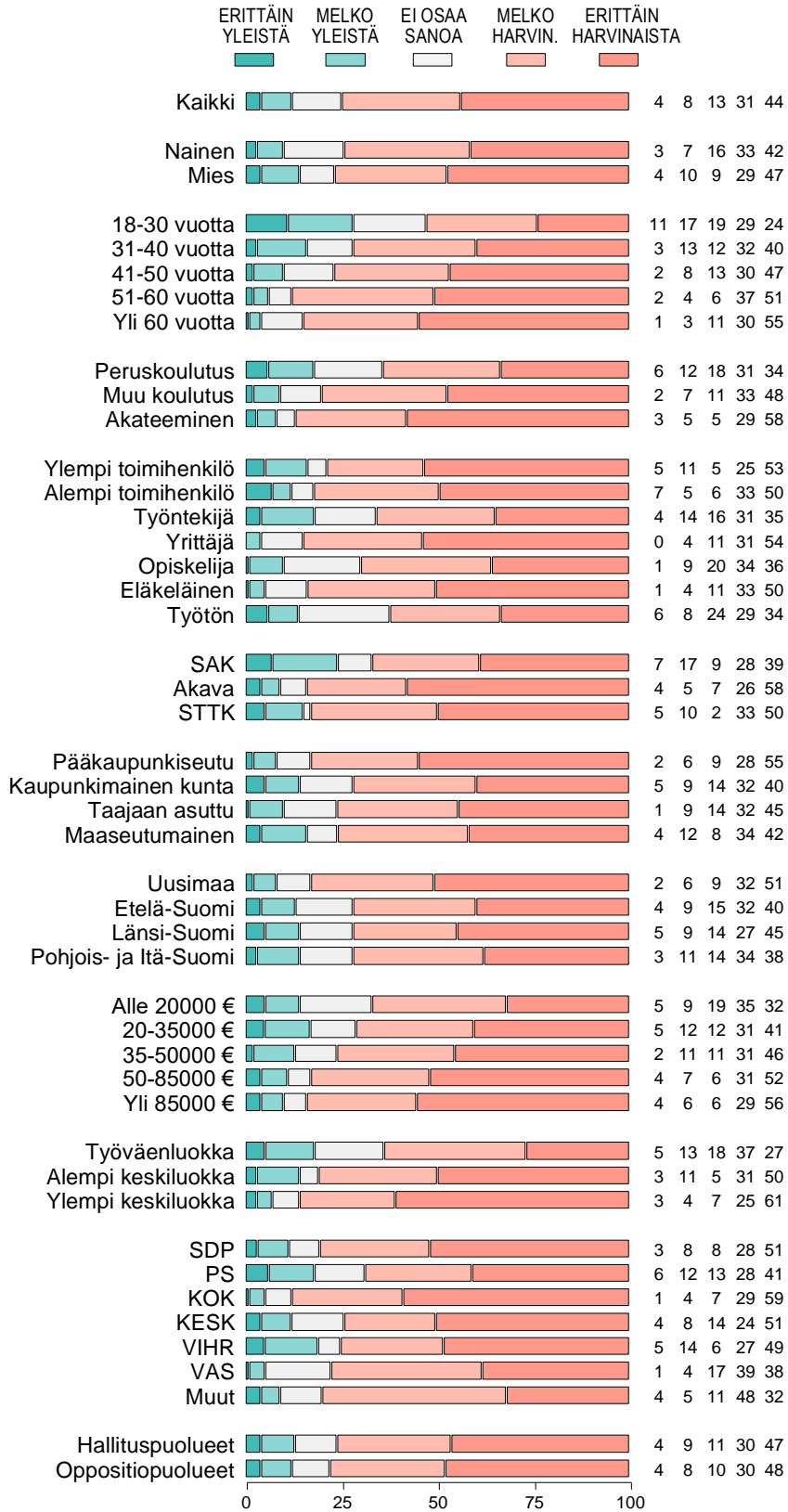
Kuvio 2-1. KUINKA YLEISTÄ KORRUPTIO ON ERI TAHOJEN KESKUUDES-
SA: POLIISI (%).

Kunnallisalan kehittämissäätiö 2019

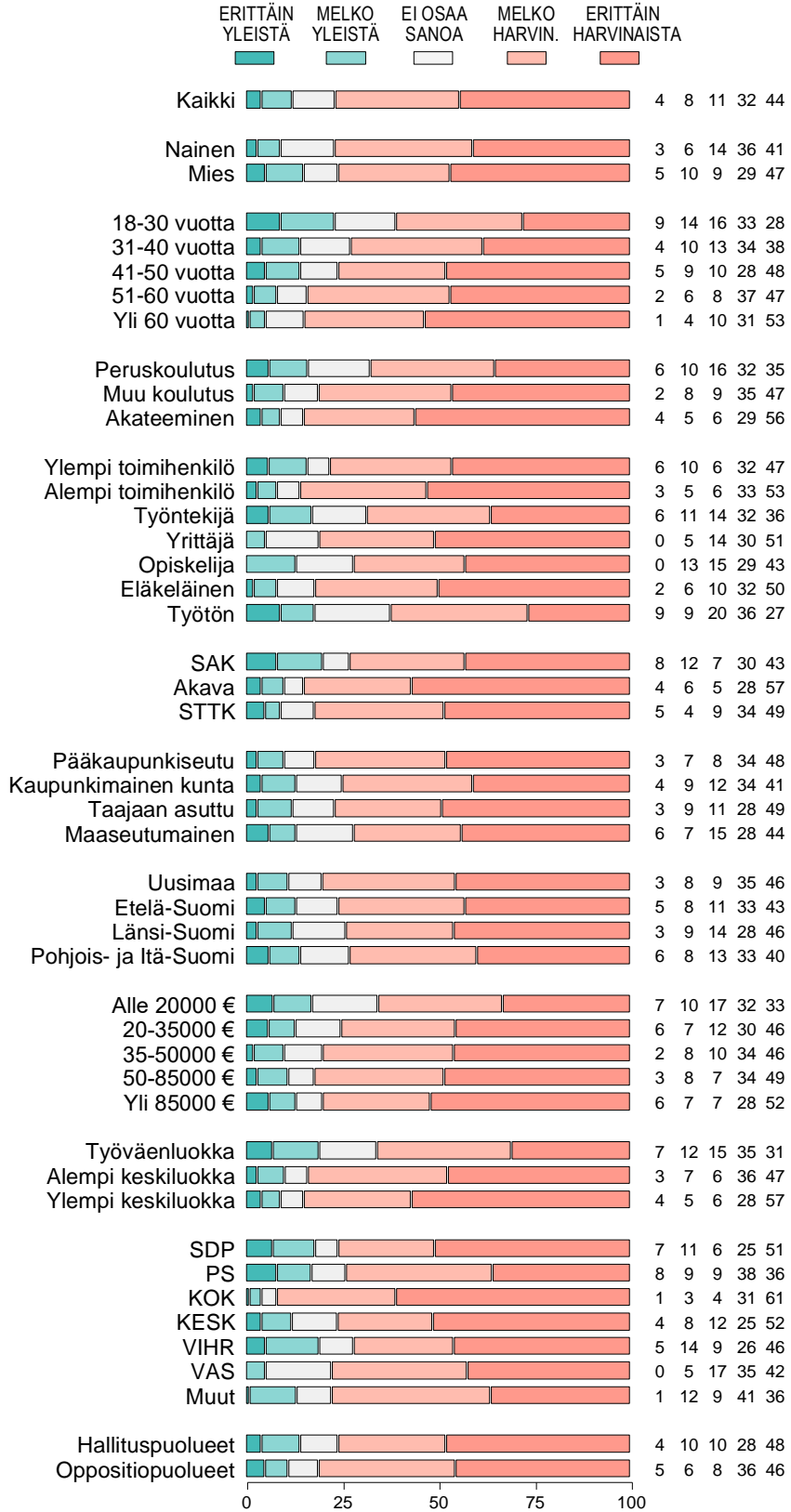

Kuvio 2-2. KUINKA YLEISTÄ KORRUPTIO ON ERI TAHOJEN KESKUUDES-
SA: VEROVIRANOMAISSET (%).

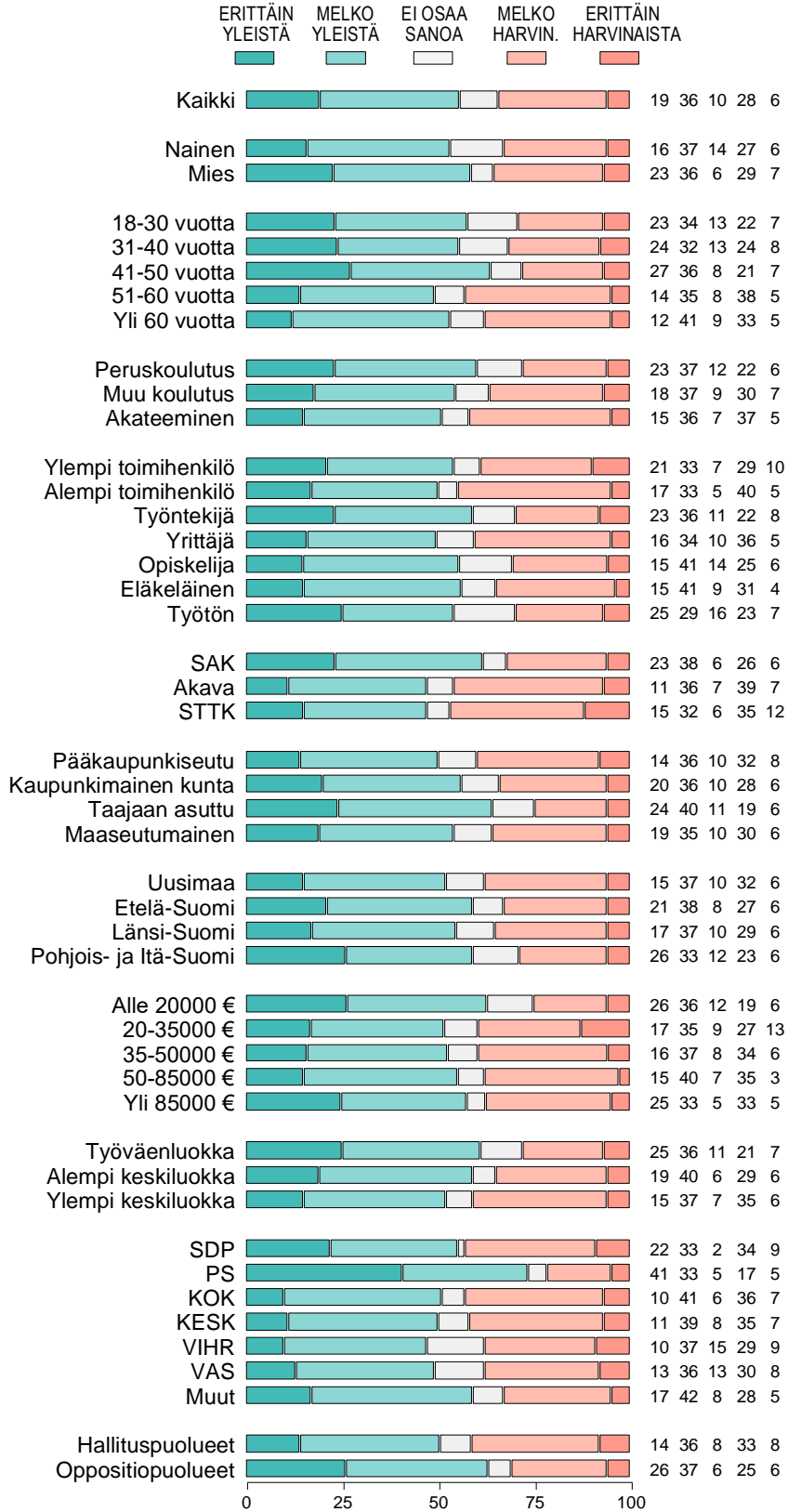
Kunnallisan kehittämissäätiö 2019

Kuvio 2-3. KUINKA YLEISTÄ KORRUPTIO ON ERI TAHOJEN KESKUUDES-
SA: TUOMIOISTUIMET JA SYYTTÄJÄLAITOS (%).

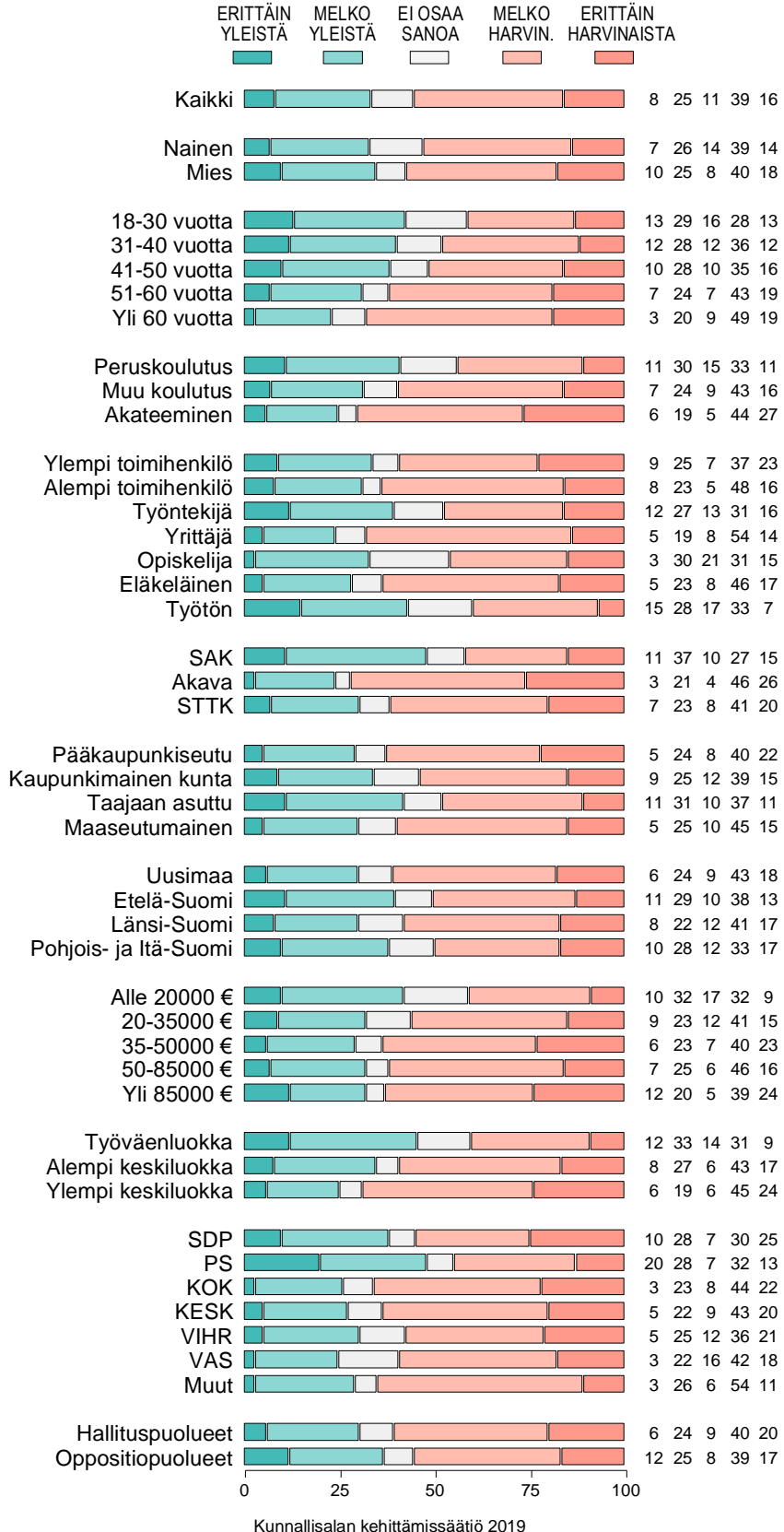
Kunnallisalan kehittämissäätiö 2019

Kuvio 2-4. KUINKA YLEISTÄ KORRUPTIO ON ERI TAHOJEN KESKUUDES-SA: POLIITTISET PÄÄTTÄJÄT VALTAKUNNAN TASOLLA (%).

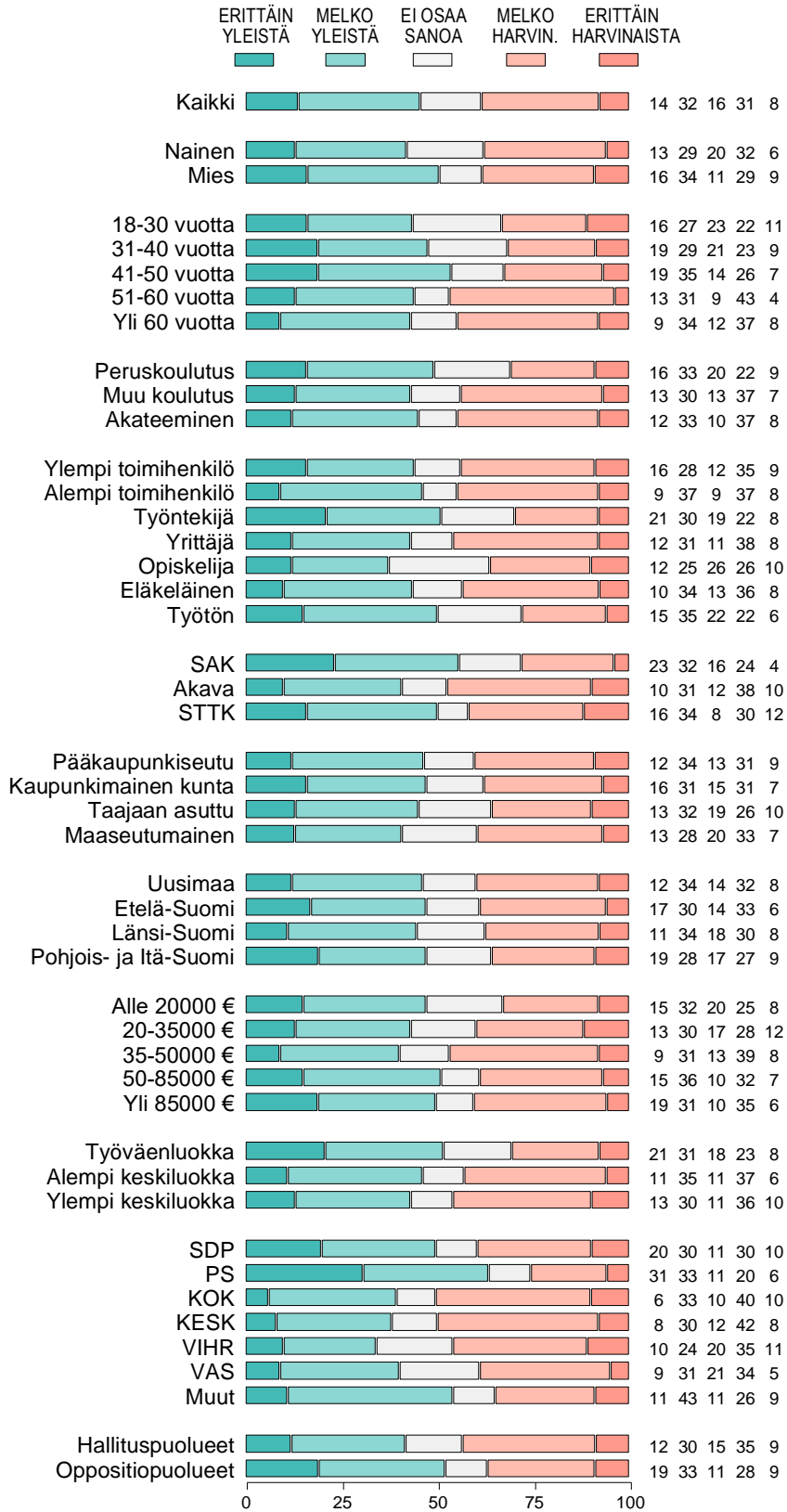

Kunnallisalan kehittämissäätiö 2019

Kuvio 2-5. KUINKA YLEISTÄ KORRUPTIO ON ERI TAHOJEN KESKUUDESSA: VIRKAMIEHET (VIRANHALTIJAT) VALTION HALLINNOSSA (%).

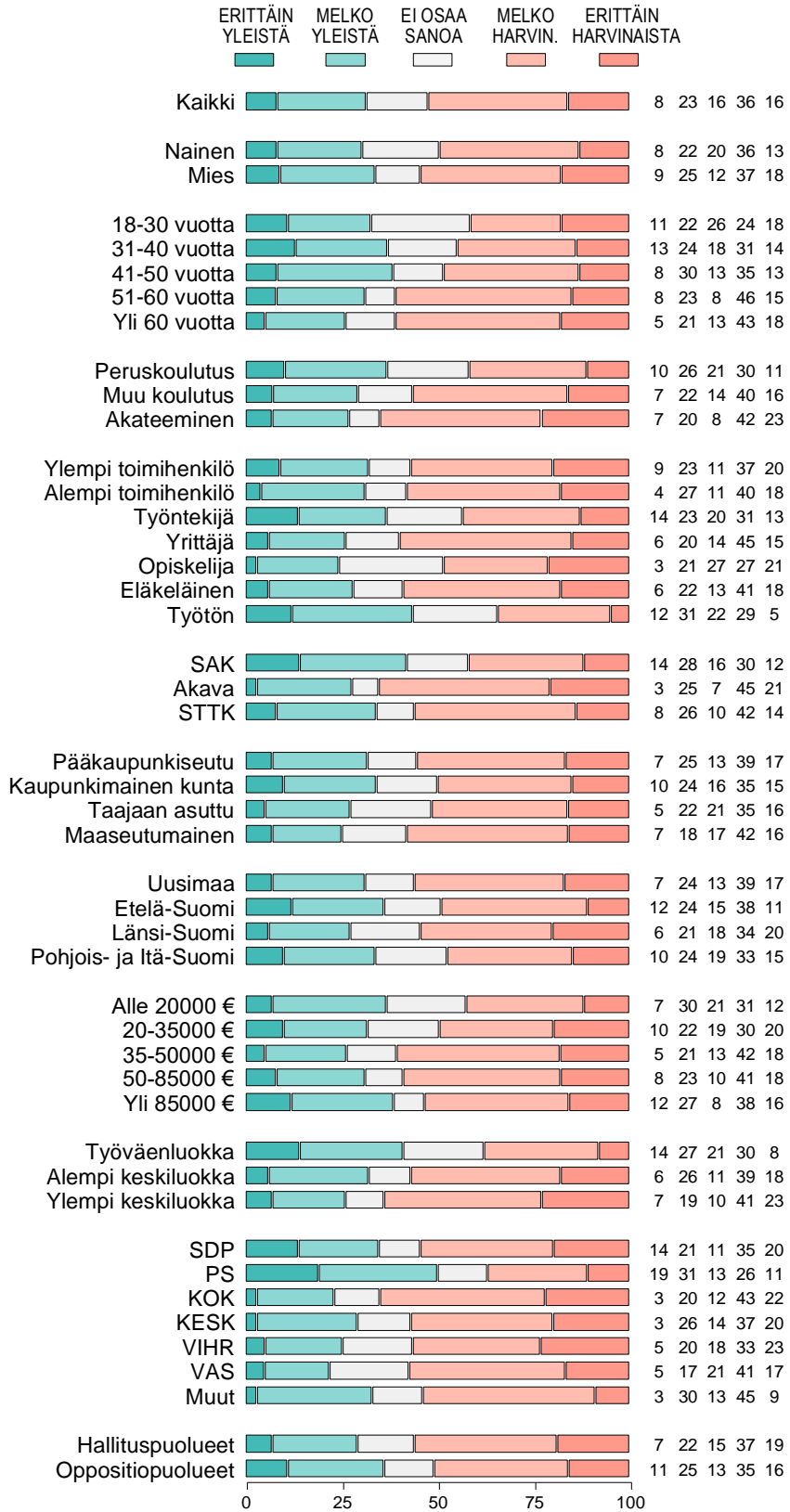

Kuvio 2-6. KUINKA YLEISTÄ KORRUPTIO ON ERI TAHOJEN KESKUUDES-SA: POLIITTISET PÄÄTTÄJÄT KOTIKUNNASSASI (%).

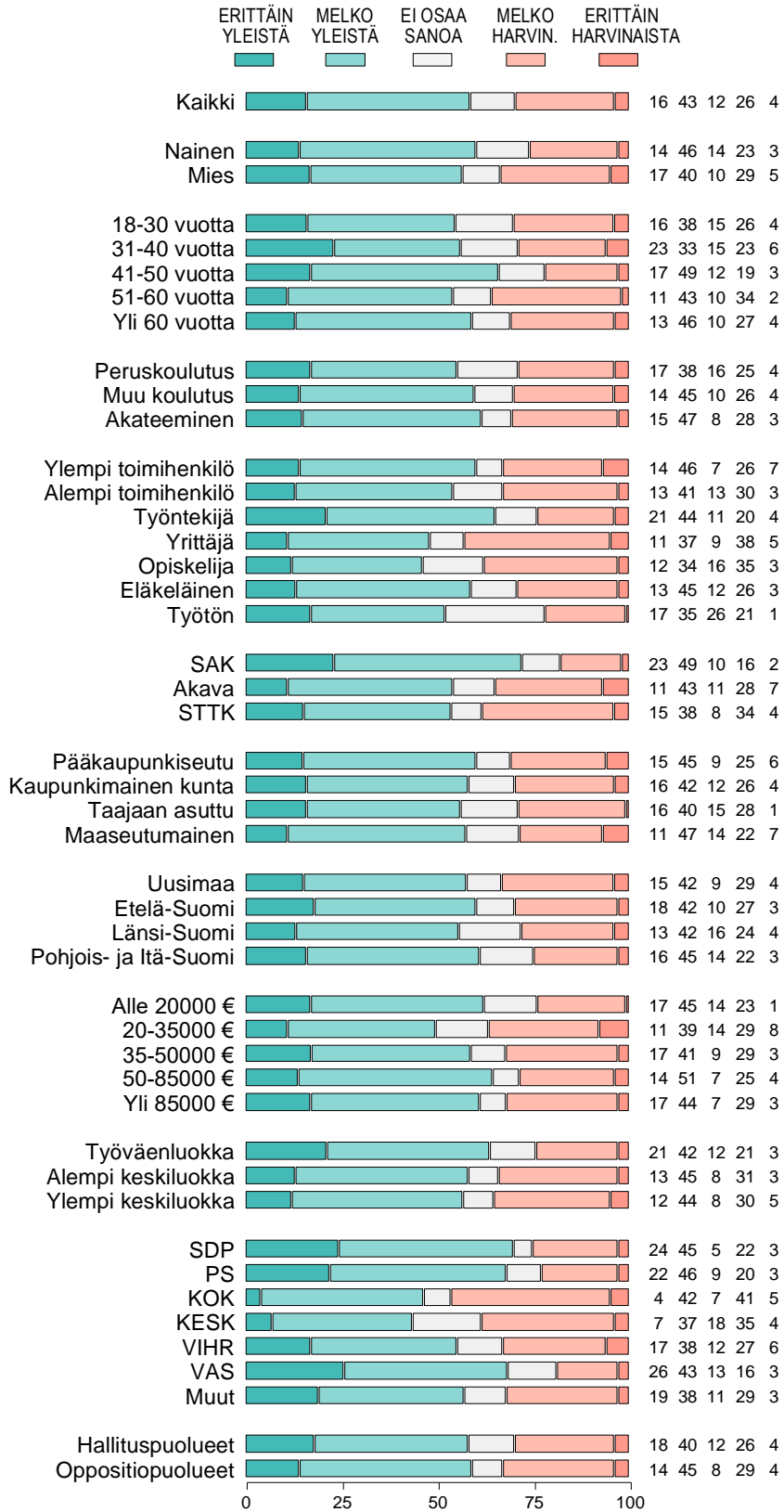
Kunnallisan kehittämissäätiö 2019

Kuvio 2-7. KUINKA YLEISTÄ KORRUPTIO ON ERI TAHOJEN KESKUUDES-SA: VIRKAMIEHET (VIRANHALTIJAT) KOTIKUNNASSASI (%).

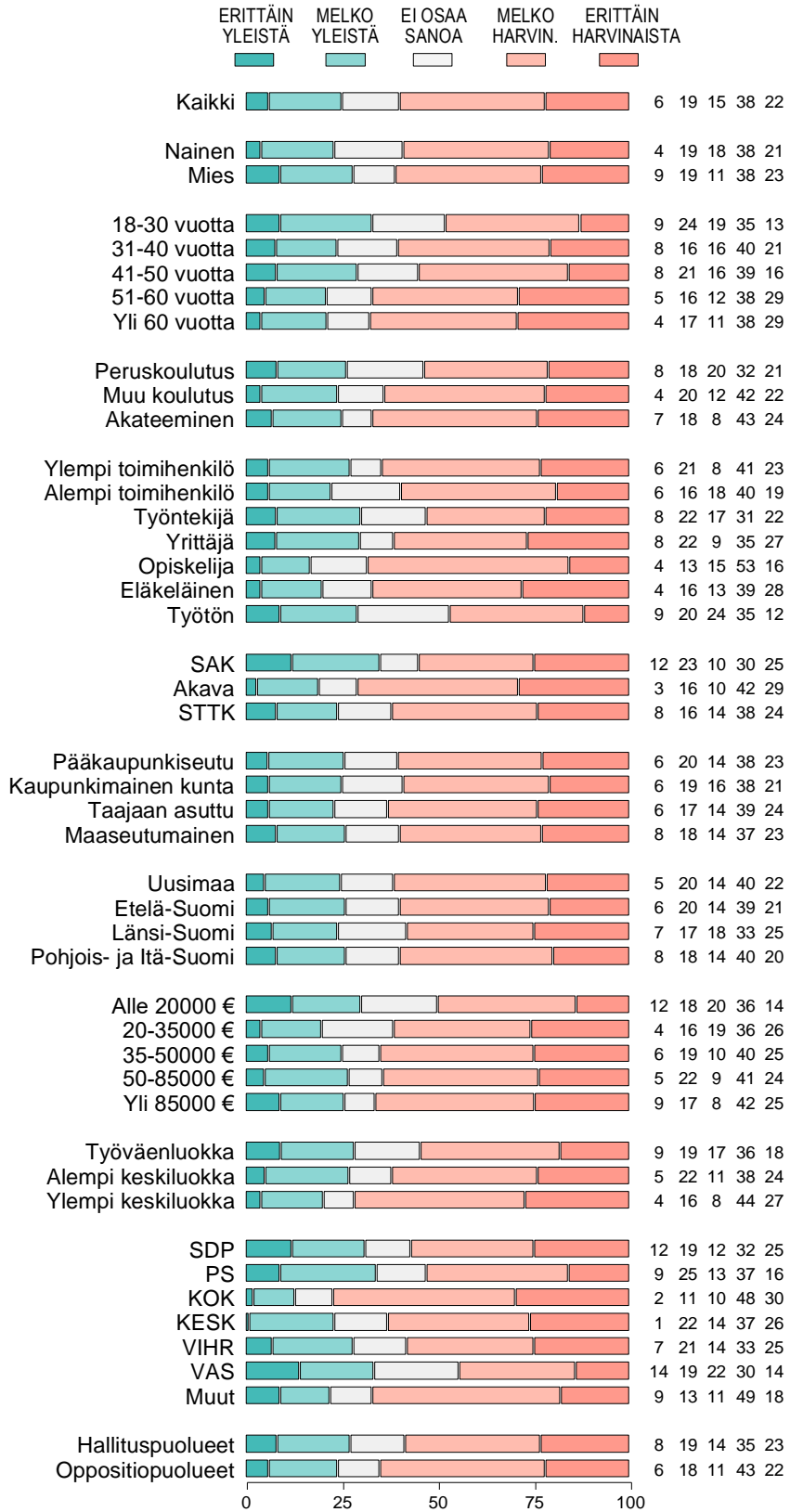
Kunnallisan kehittämissäätiö 2019

Kuvio 2-8. KUINKA YLEISTÄ KORRUPTIO ON ERI TAHOJEN KESKUUDESSA: YRITYKSET, LIIKE-ELÄMÄ (%).

Kunnallisan kehittämissäätiö 2019

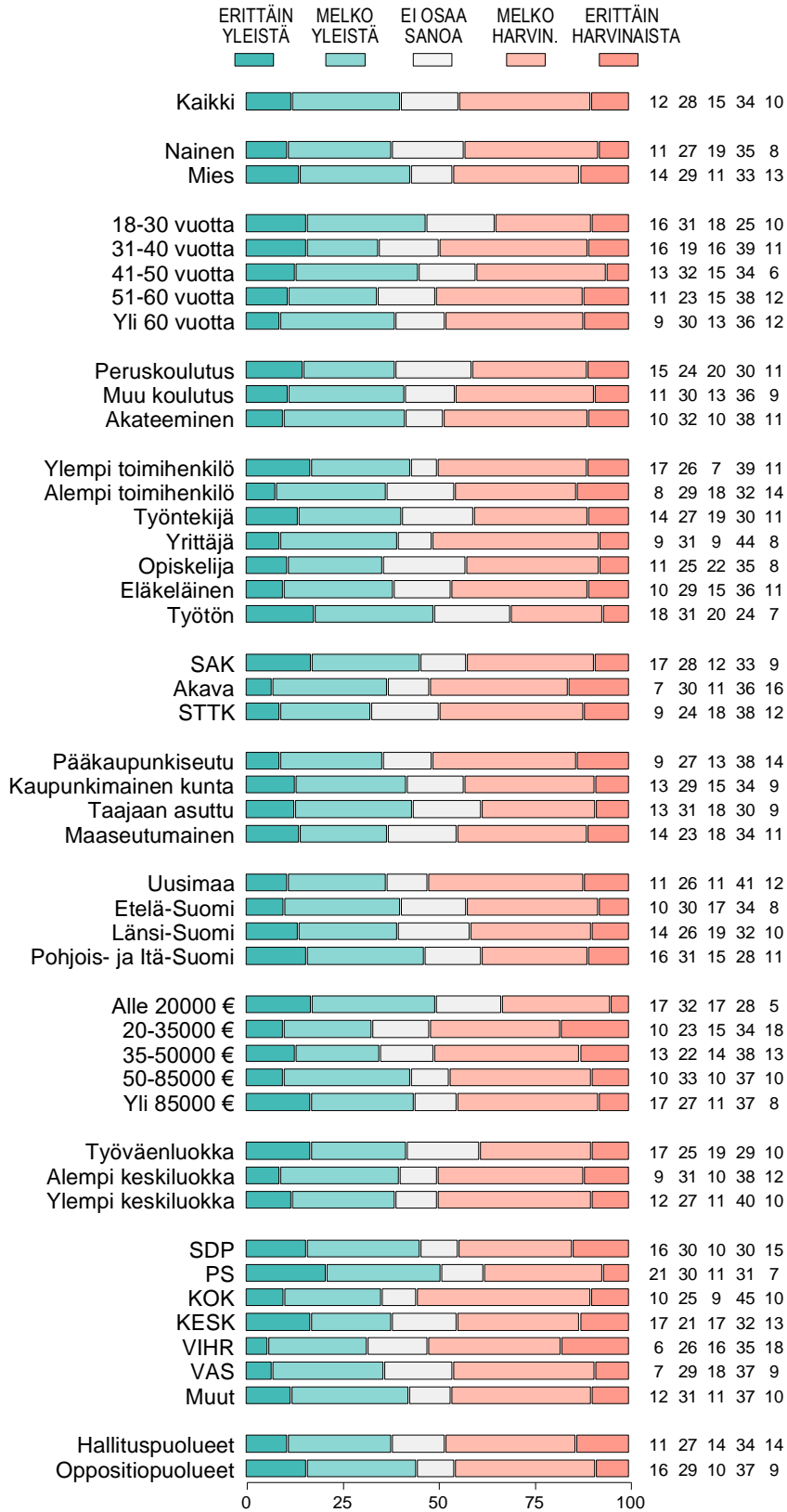
Kuvio 2-9. KUINKA YLEISTÄ KORRUPTIO ON ERI TAHOJEN KESKUUDES-SA: PANKIT, RAHOITUSLAITOKSET (%).

Kunnallisan kehittämissäätiö 2019

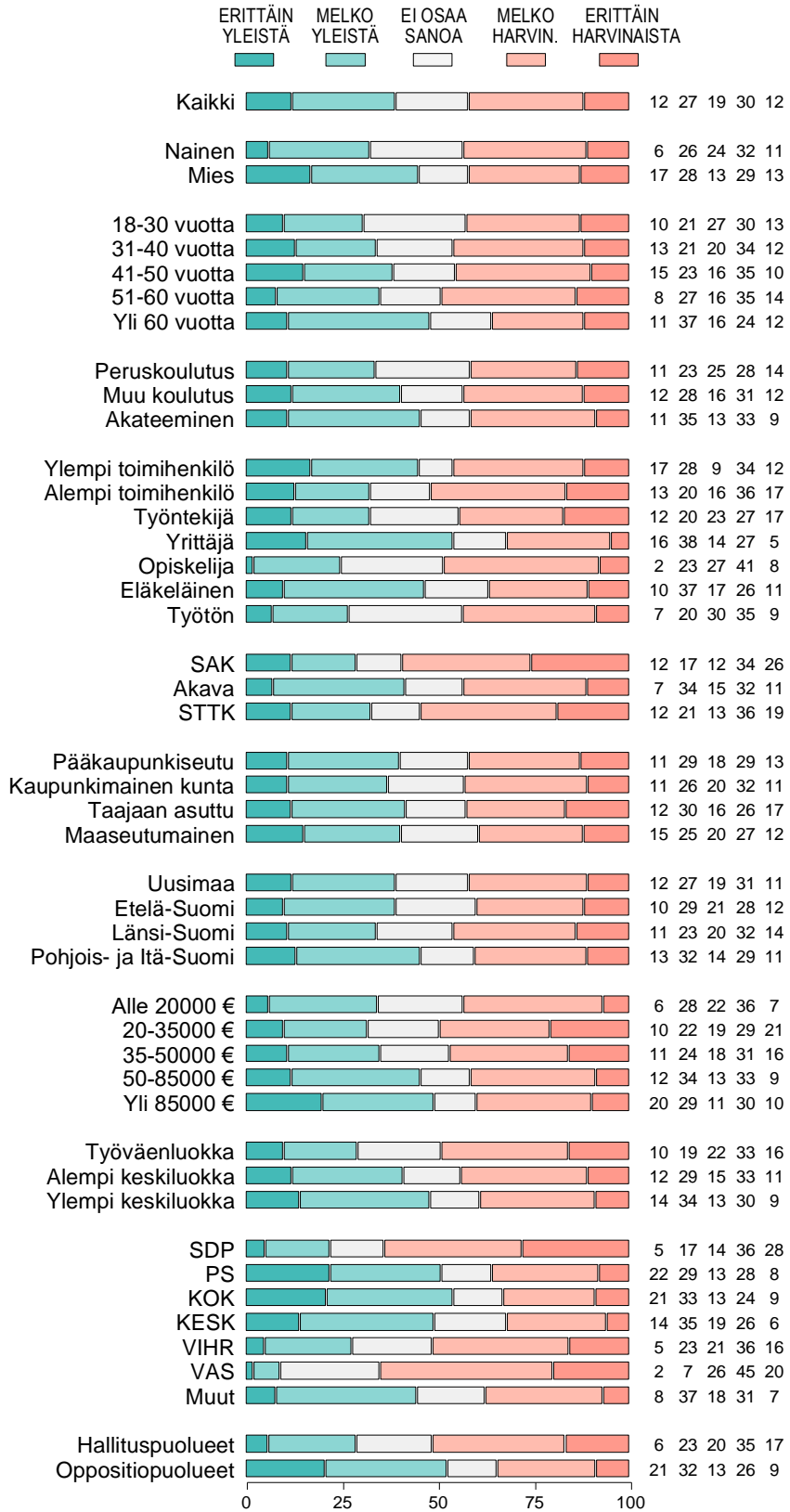

Kuvio 2-10. KUINKA YLEISTÄ KORRUPTIO ON ERI TAHOJEN KESKUUDES-
SA: TIEDOTUSVÄLINEET (%).

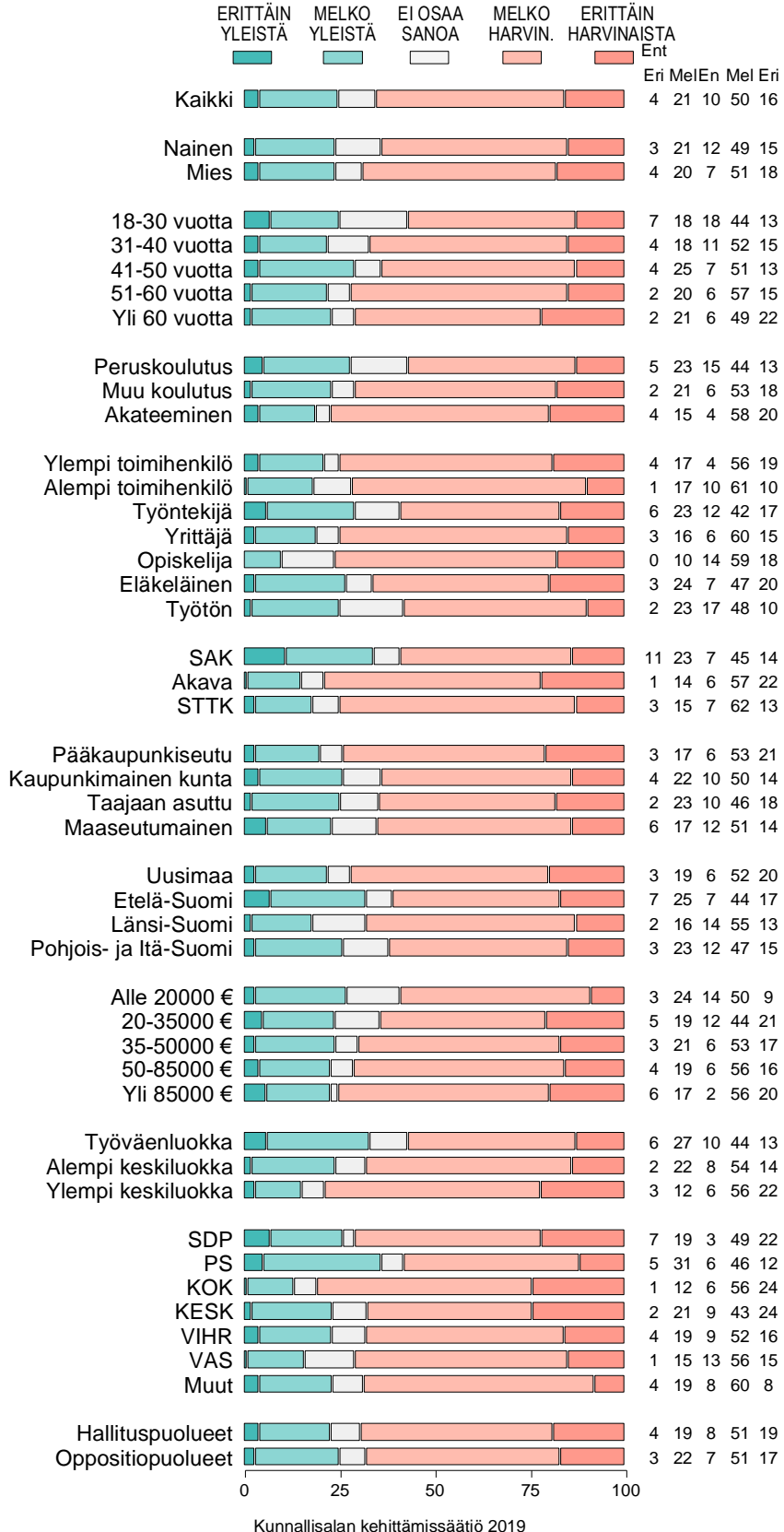
Kunnallisan kehittämissäätiö 2019

Kuvio 2-11. KUINKA YLEISTÄ KORRUPTIO ON ERI TAHOJEN KESKUUDES-SA: AMMATTIYHDISTYSLIIKE (%).

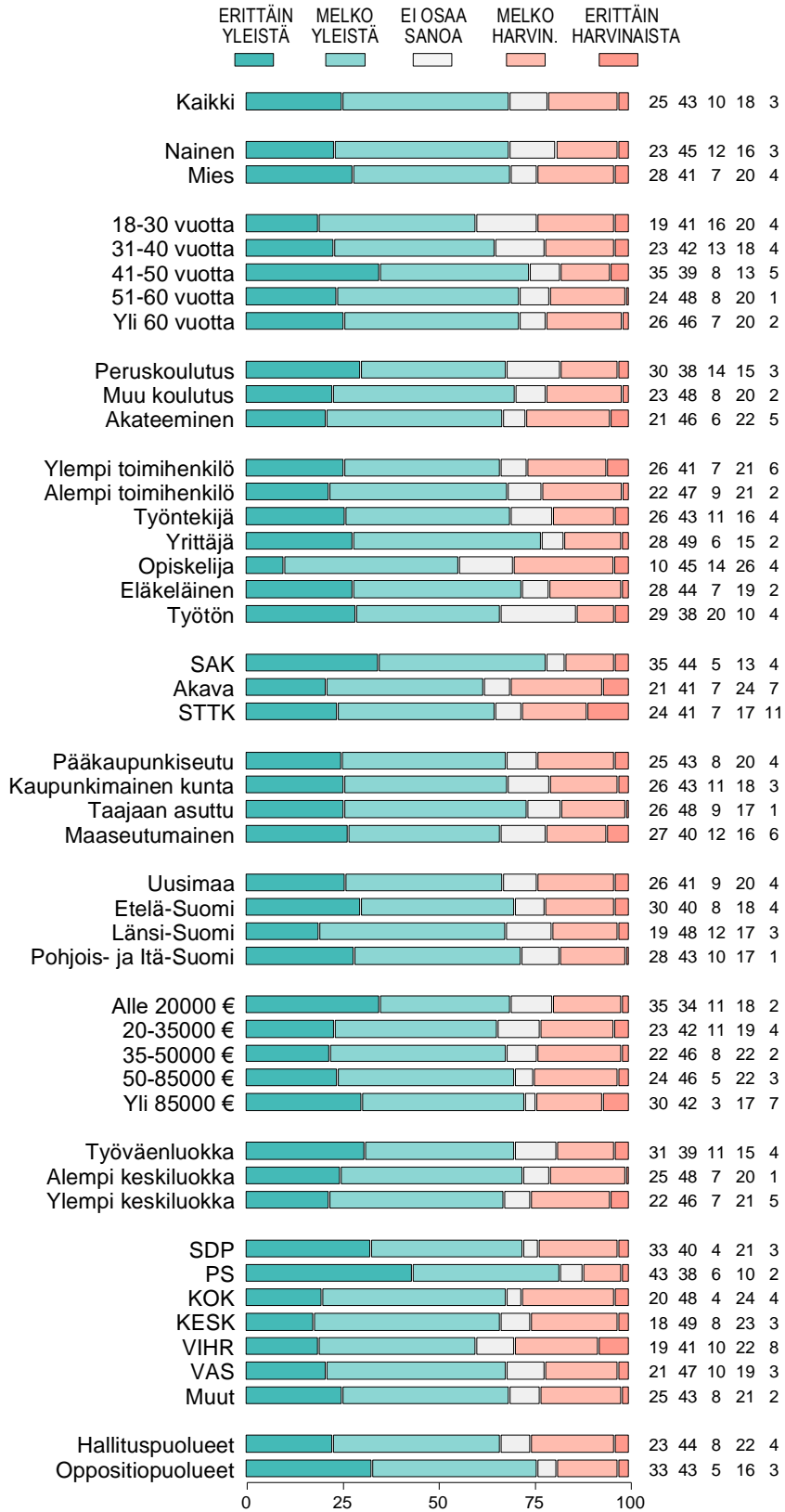
Kunnallisan kehittämissäätiö 2019

Kuvio 2-12. KUINKA YLEISTÄ KORRUPTIO ON ERI TAHOJEN KESKUUDES-
SA: YLEENSÄ MAASSAMME (%).

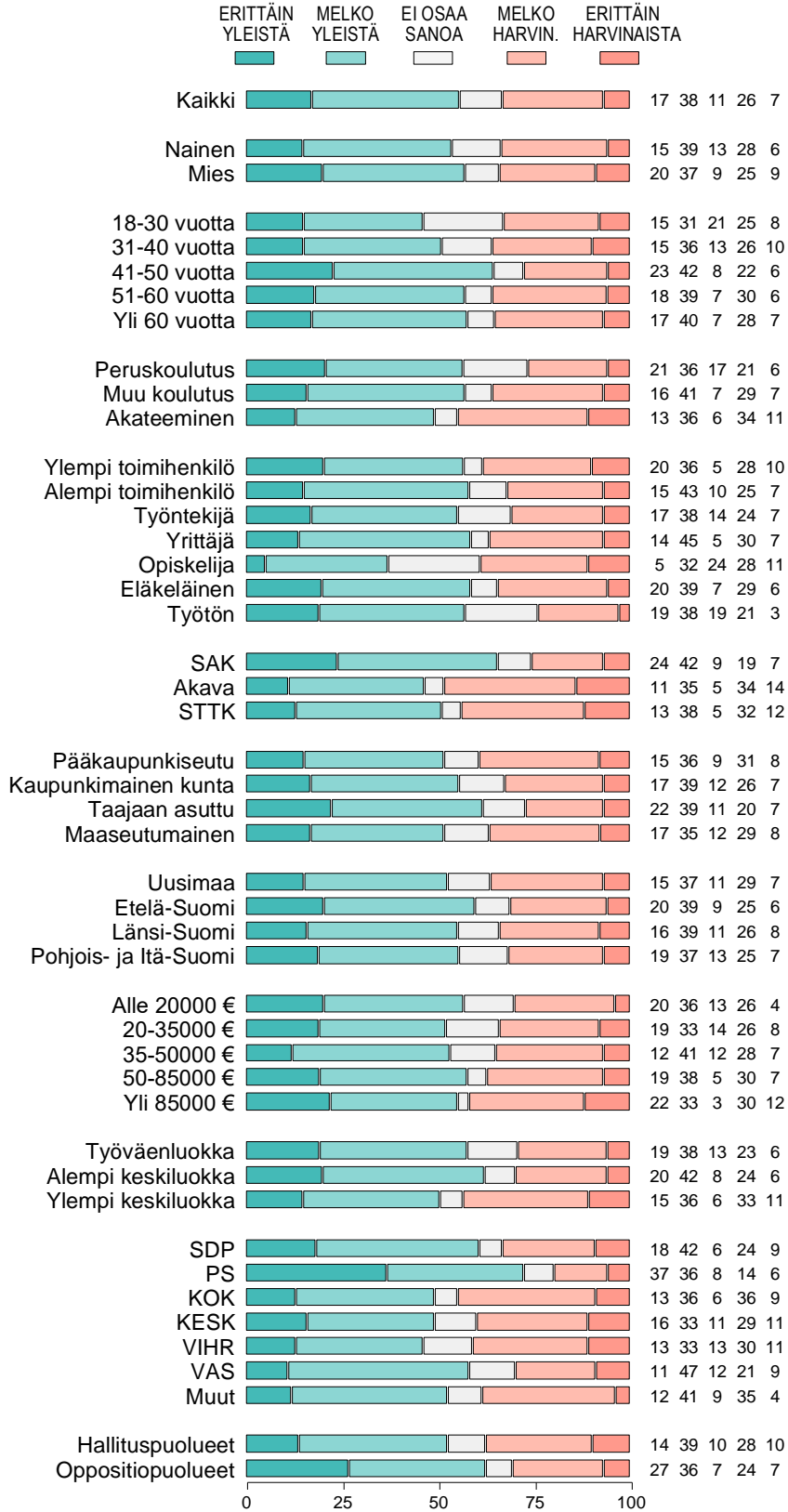
Kunnallisalan kehittämissäätiö 2019

Kuvio 3-1. KUINKA YLEISTÄ KORRUPTIO ON ERI TILANTEISSA: KUN TUE-
TAAN PUOLUEITA TAI YKSITTÄISIÄ EHDOKKAITA TALOUDEL-
LISESTI VAALEISSA (%).

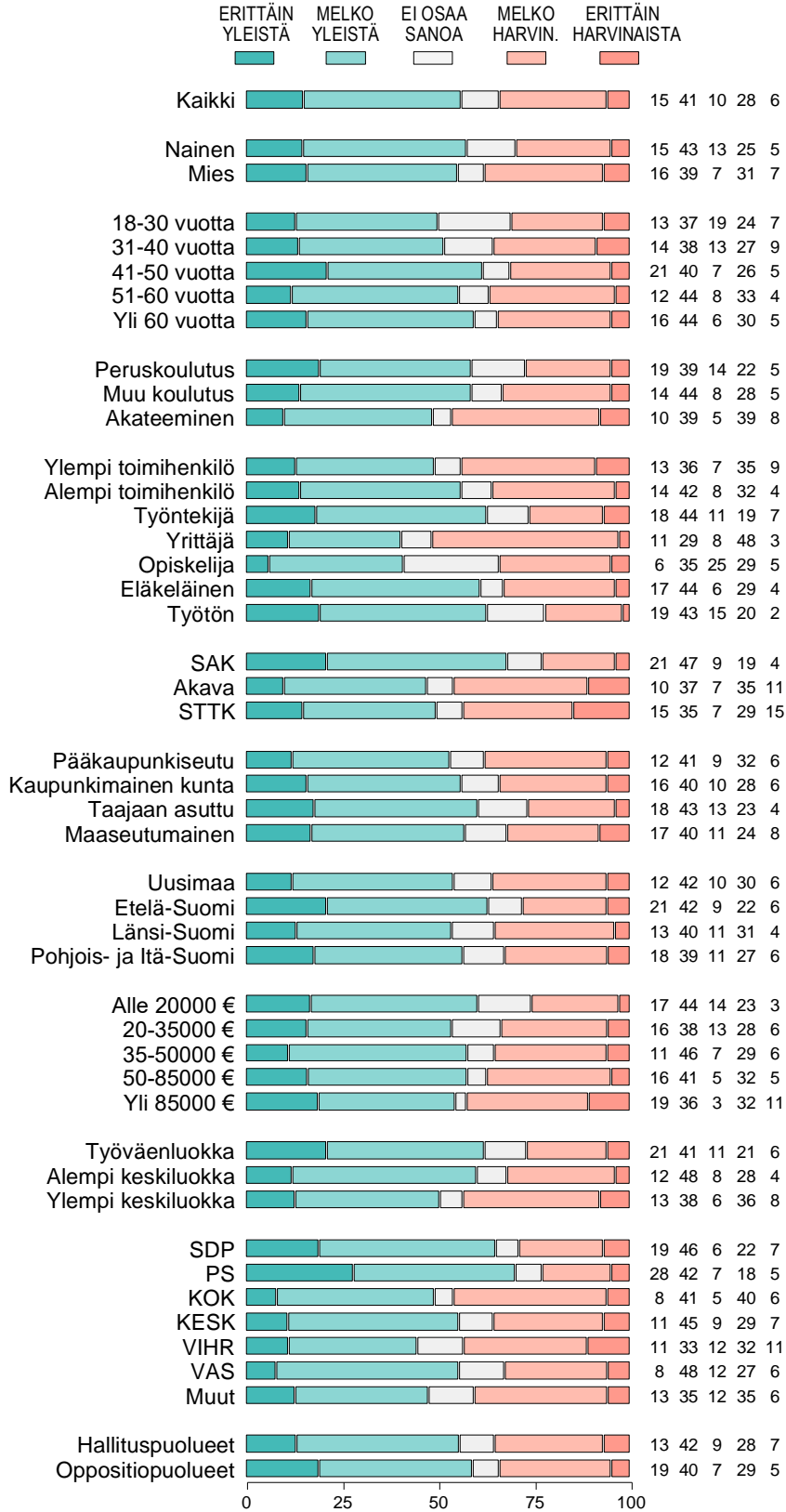
Kunnallisalan kehittämissäätiö 2019

Kuvio 3-2. KUINKA YLEISTÄ KORRUPTIO ON ERI TILANTEISSA: KUN TEHDÄÄN VIRKANIMITYKSIÄ (%).

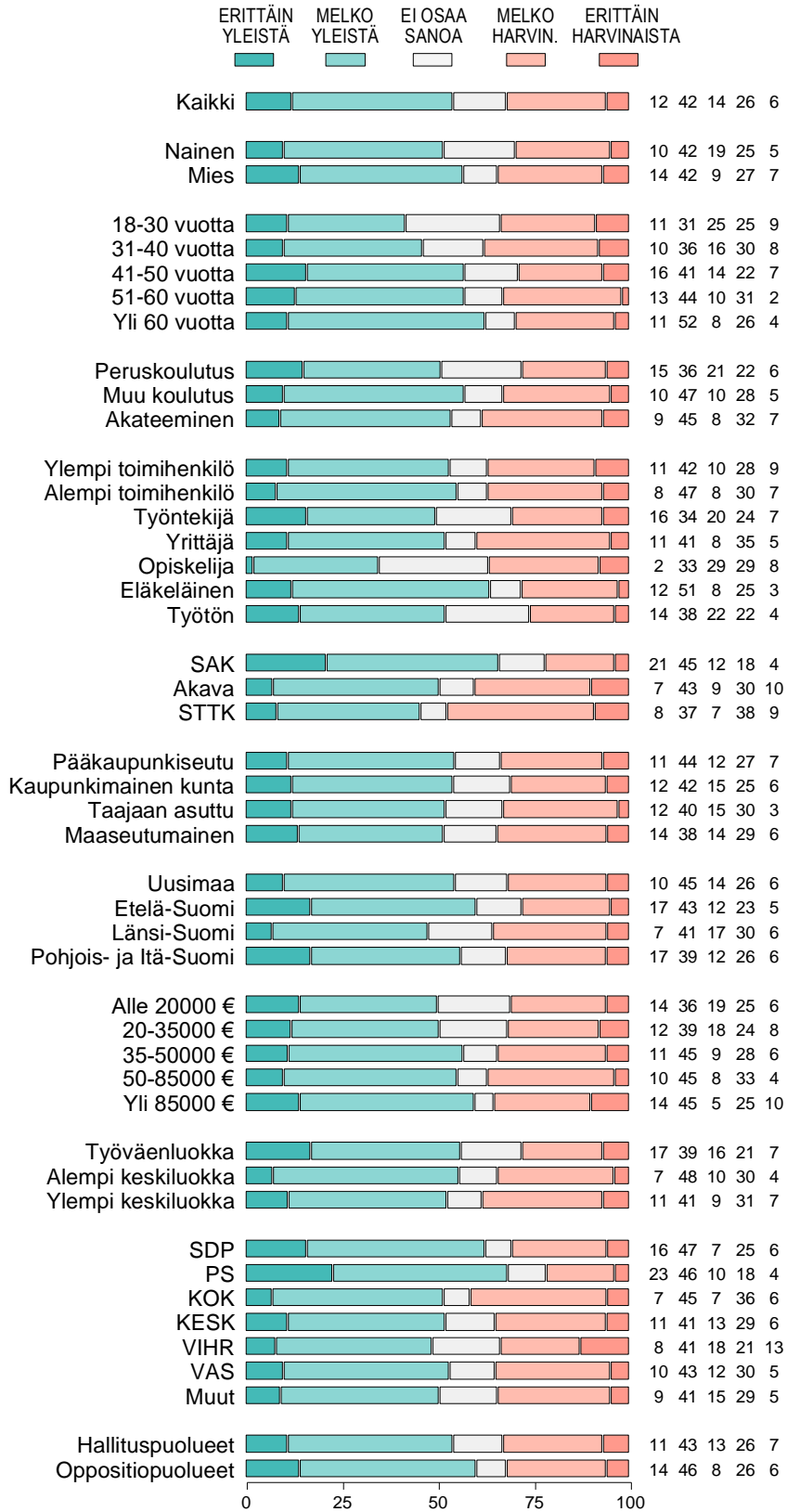
Kunnallisan kehittämissäätiö 2019

Kuvio 3-3. KUINKA YLEISTÄ KORRUPTIO ON ERI TILANTEISSA: KUN TEHDÄÄN JULKISIA HANKINTOJA TAI KILPAILUTETAAN URAKOITA (%).

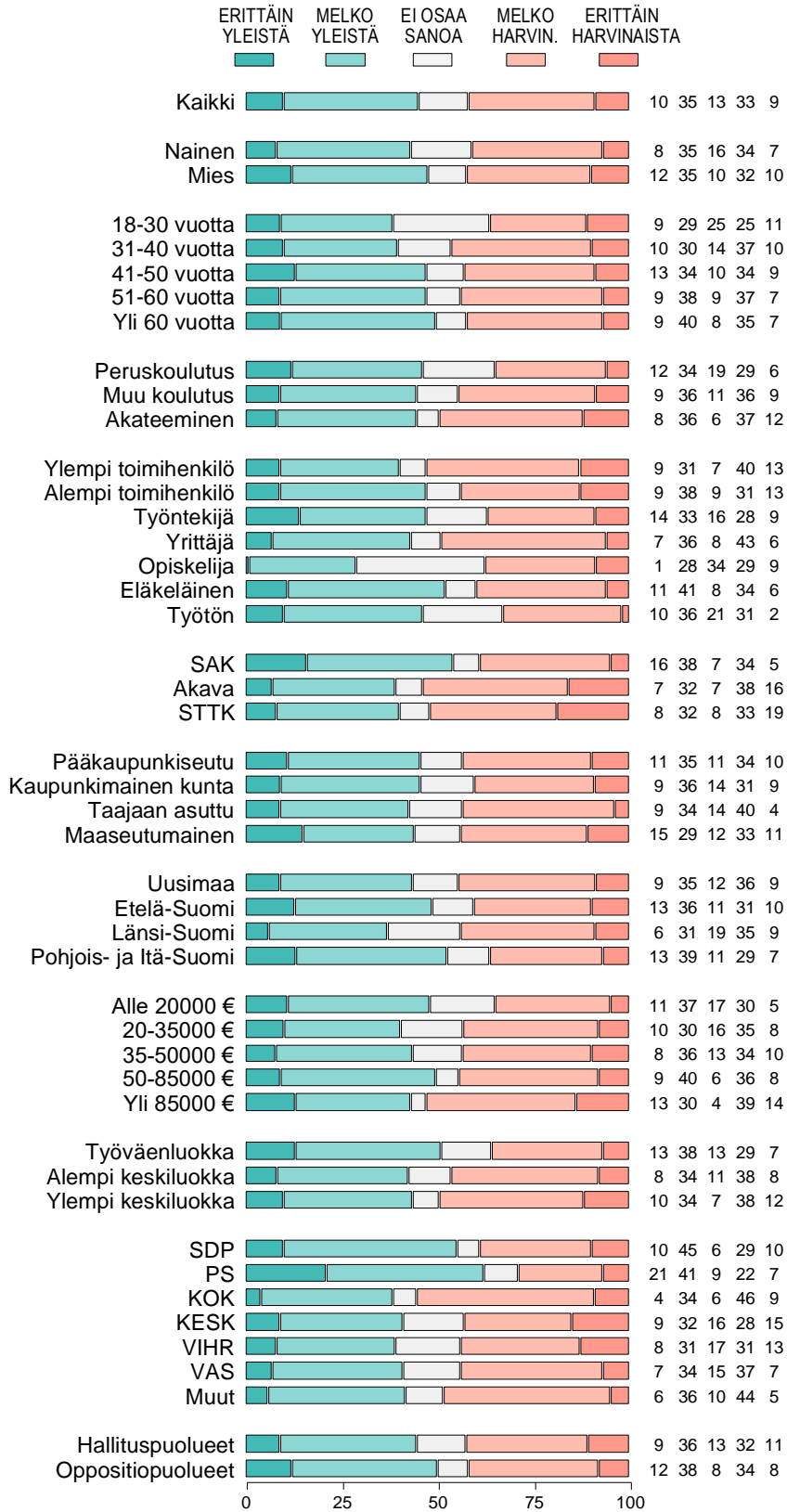
Kunnallisalan kehittämissäätiö 2019

Kuvio 3-4. KUINKA YLEISTÄ KORRUPTIO ON ERI TILANTEISSA: KUN VALMISTELLAAN MAAN JA ALUEIDEN KÄYTTÖÄ (%).

Kunnallisan kehittämissäätiö 2019

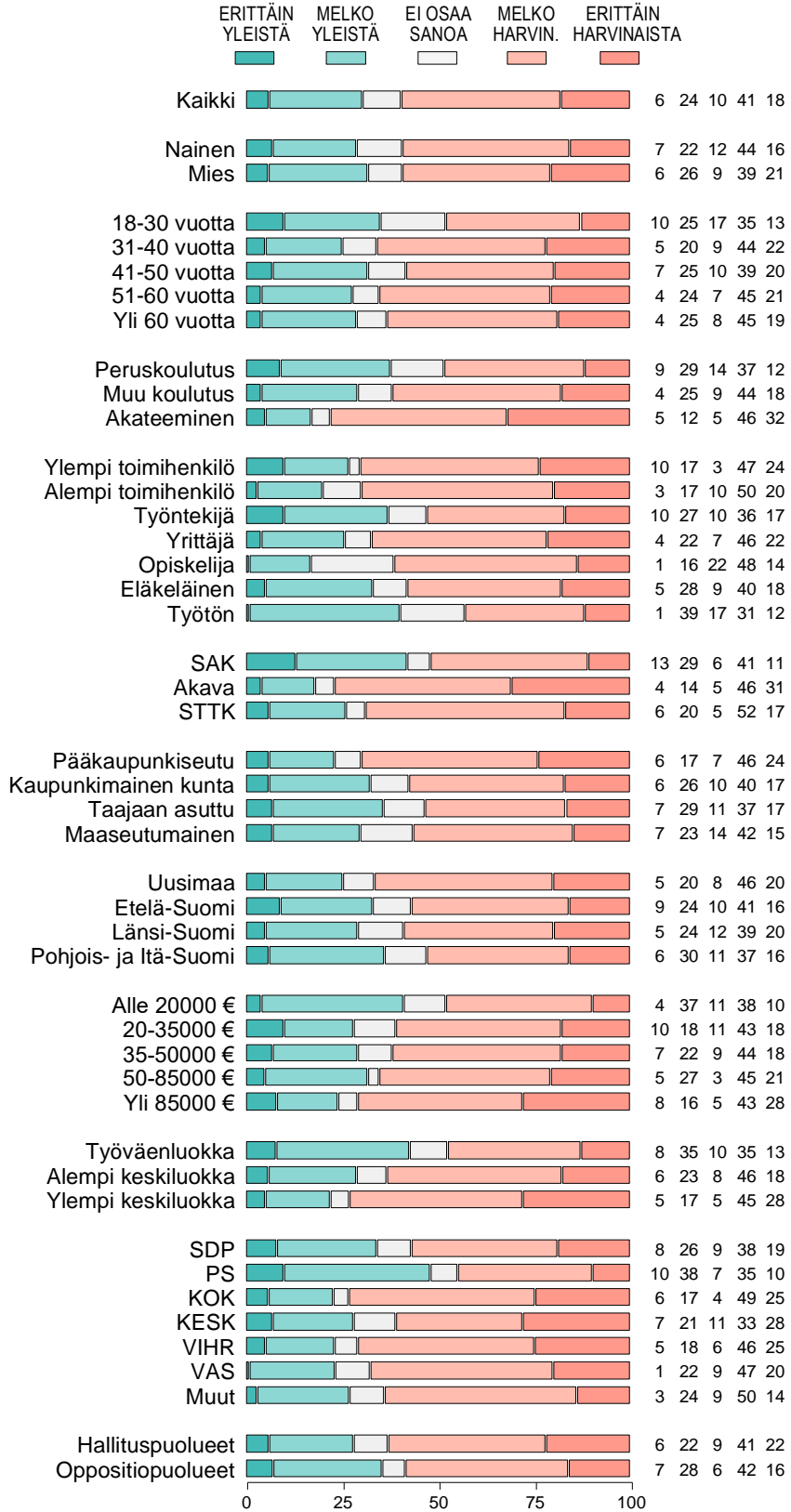
Kuvio 3-5. KUINKA YLEISTÄ KORRUPTIO ON ERI TILANTEISSA: KUN MYÖNNETÄÄN ERILAISIA LUPIA (mm. rakennus-, vesi- ja ympäristöluvat jne.) (%)

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2019

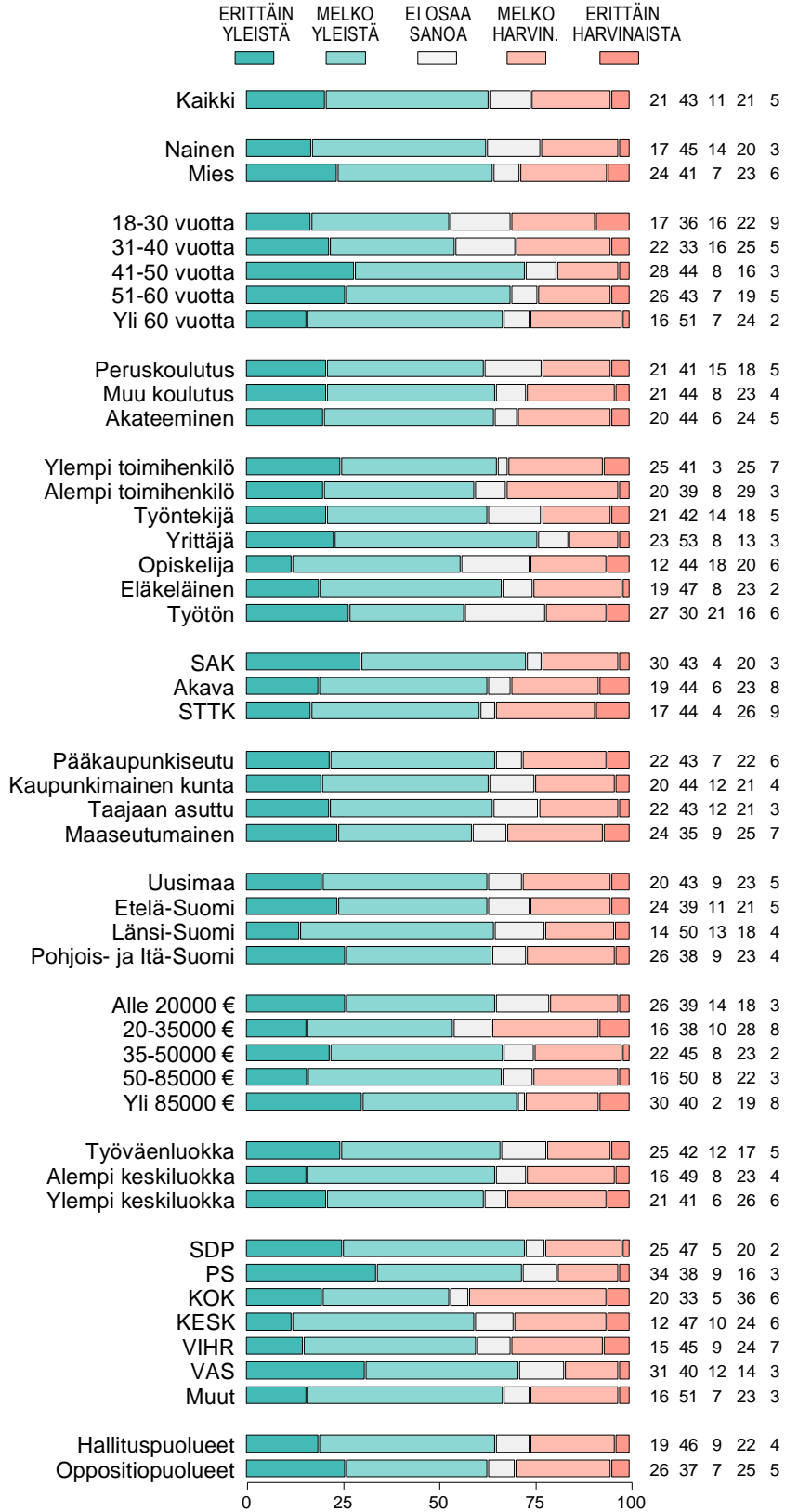

Kuvio 4-1. KUINKA YLEISIÄ ERILAISET KORRUPTION MUODOT OVAT JULKISESSA PÄÄTÖKSENTEOSSA: LAHJUSTEN OTTAMINEN TAI ANTAMINEN (%).

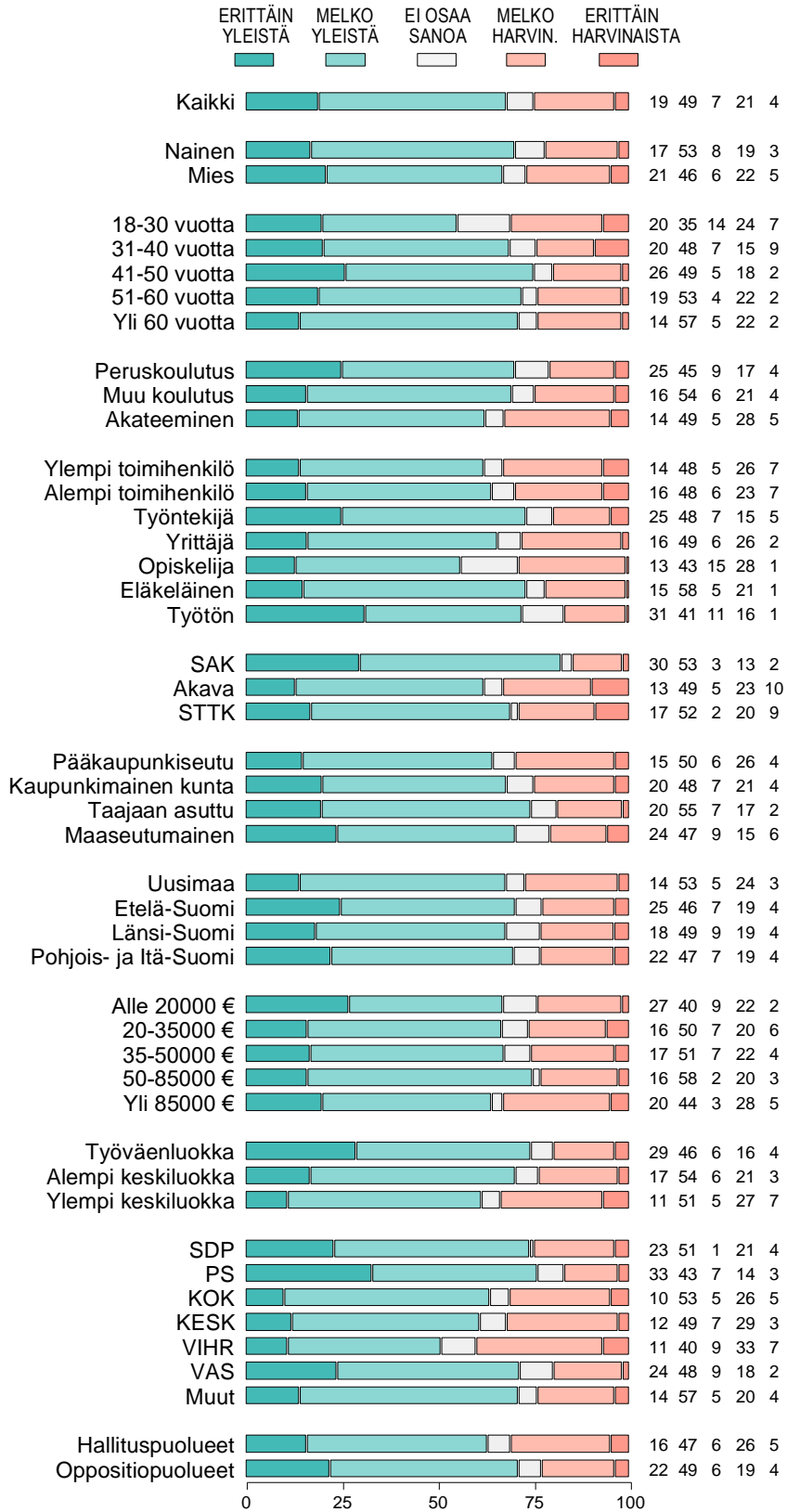
Kunnallisalan kehittämissäätiö 2019

Kuvio 4-2. KUINKA YLEISIÄ ERILAISET KORRUPTION MUODOT OVAT JULKISESSA PÄÄTÖKSENTEOSSA: LIALLISET SIDONNAISUUDET JULKISTEN PÄÄTTÄJIEN JA ELINKEINOELÄMÄN VÄLILLÄ (%).

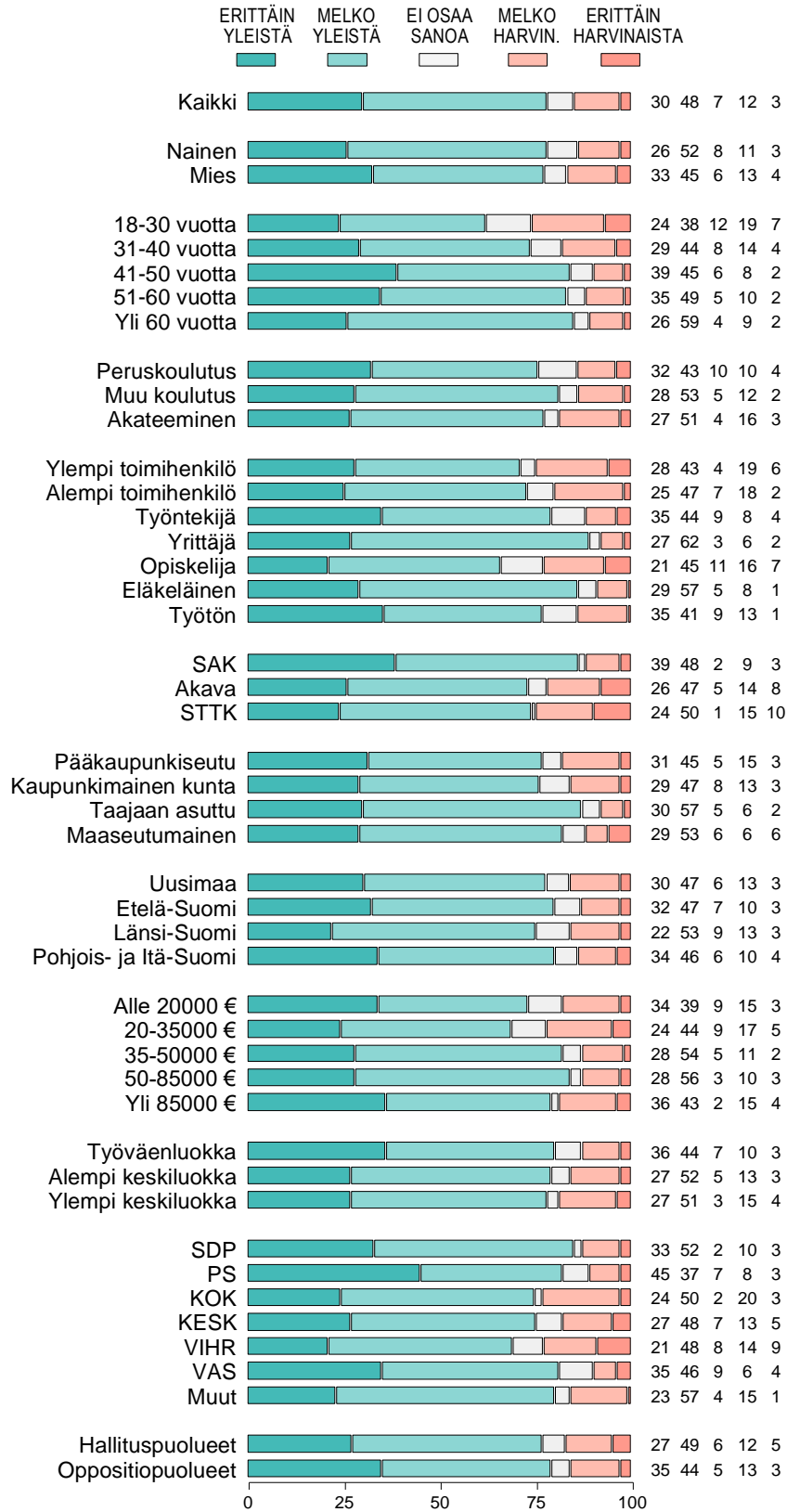
Kunnallisalan kehittämissäätiö 2019

Kuvio 4-3. KUINKA YLEISIÄ ERILAISET KORRUPTION MUODOT OVAT JULKISESSA PÄÄTÖKSENTEOSSA: SUKULAISTEN TAI LÄHIYSTÄVIEN SUOSIMINEN (%).

Kunnallisan kehittämissäätiö 2019

Kuvio 4-4. KUINKA YLEISIÄ ERILAISET KORRUPTION MUODOT OVAT JULKIS-
SESSÄ PÄÄTÖKSENTEOSSA: HYVÄ VELI-VERKOSTOIHIN KUULU-
VIEN SUOSIMINEN (metsästysseurat, johtajien klubit jne.) (%).

Kunnallisan kehittämissäätiö 2019